

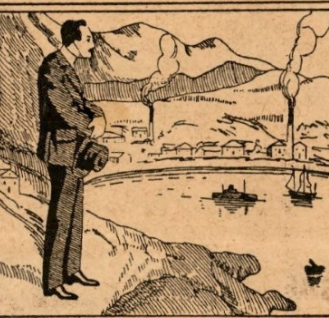
Ο Φάρος του χωριού αναγνωστικό Δ' τάξ. έκδ. 3η

Δ. Ανδρεάδου και Π. Παπαχριστοδούλου Δρ. 17.40

Ο Φάρος του χωριού αποτελεί εν συνεχές σφιχτοδεμένον και από την σύγχρονον ελληνικήν ζωήν παρμένον διήγημα. Δέν θα συναρπάσῃ μόνον τοὺς μέλλοντας ν' αναγνώσουν αὐτὸ μαθητὰς τῆς Δ' τάξεως, παρακολουθοῦντας μετ' ἀδιαπύτου ἐνδιαφέροντος ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τὸ ἐπιτελούμενον ἐν αὐτῇ τῇ συνεργασίᾳ τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου καὶ ἄλλων νέων μέγα ἐκπολιτιστικὸν ἔργον, ἥτοι τὴν ἀνάπλασιν, τὴν ἀναγέννησιν, τὸν ἐκπολιτισμὸν καὶ τὴν εὐημερίαν ἐνὸς κακομοιρασμένου πρὶν ἑλληνικοῦ χωριοῦ ἀπὸ τὸν θεληματικὸν καὶ ἀλτρουιστὴν ἥρωα τοῦ διηγήματος αὐτὸν φάρον τοῦ χωριοῦ), ἀλλὰ καὶ

ΔΗΜ.ΑΝΔΡΕΑΔΗ Π.ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ο ΦΑΡΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ Δ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΑΘΗΝΑ ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

με τὸ ἀδρότατον ὑπόδειγμα τῆς ἐξωσχολικῆς δημοδιδασκαλικῆς δράσεως, ποὺ δίδει τὸ διήγημα τοῦτο, θὰ καθοδηγήσῃ ἀσυναισθήτως καὶ τοὺς μέλλοντας νὰ διδάξουν αὐτὸ κ.κ. διδασκάλους εἰς τὴν λογικωτέρην κατευθύνσιν τοῦ ἔργου των, καὶ τὸ σπουδαιότερον θ' ἀννήκῃ εἰς τὴν συνειδησιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τὴν προσωπικότητα τοῦ δημοδιδασκάλου καὶ τὴν ἀγαθοποιὸν δύναμιν τοῦ λαϊκοῦ σχολείου. Τοῦτου ἕνεκα εἶναι ὑποχρέωσις τιμῆς δι' ἑκάστον τῶν κ.κ. διδασκάλων ὅχι μόνον νὰ εἰσαγάγῃ τὸ ἐγκερκισμένον τοῦτο ἀναγνωστικὸν εἰς τὸ σχολεῖόν του, ἀλλὰ καὶ μετὰ κάθε τρόπον νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν εὐρύτεραν διάδοσιν αὐτοῦ.

ΟΔΗΓΟΣ διδασκαλίας τοῦ Φάρου τοῦ Χωριοῦ δίδεται δωρεάν εἰς τὸν διδάσκοντα.

Ἀρτὶ ἐγκυβέν διὰ τὴν δεκάετιαν 1927-1937 **ΕΛΛΑΔΑ** Δρ. 14.90

Ἀναγνωστικὸν Ε' δημοτικοῦ εἰς δημοτικὴν γλῶσσαν ὑπὸ Δημοσθ. Ἀνδρεάδου καὶ Πολυδ. Παπαχριστοδούλου.

Τὸ ἀναγνωστικὸν τοῦτο ἀποτελεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἓνα γνησίως ἐθνικὸν ἀνάγνωσμα. Συντεταγμένον κατὰ τὸ ἐγκυκλοπαιδικὸν σύστημα καὶ διηρημένον εἰς 12 μεγάλας ὁμοειδῆς ἐνοτήτας, διακρίνεται διὰ τὴν πρωτοτυπίαν τοῦ περιεχομένου του, τὴν λογοτεχνικὴν ἐκθεσιν αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁμαλότητα τοῦ λεκτικοῦ του. Οἱ ἐλληνοπαιδὲς καθὼς καὶ οἱ μέλλοντες νὰ διδάξουν τὸ ἀνωτέρω ἀναγνωστικὸν κ.κ. συνάδελφοι ἀσφαλῶς θὰ ἐντυφρῶσιν εἰς τὰς σελίδας αὐτοῦ, διερχόμενοι δὲ αὐτὸ ἀναμφιβόλως θὰ ἐξέλθουν ἡθικώτεροι τὴν καρδίαν καὶ ἐλληνικώτεροι τὸ φρόνημα.

Δ.ΑΝΔΡΕΑΔΗ Π.ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΕΛΛΑΔΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ Ε' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ ΑΘΗΝΑΙ

ΘΡΑΚΙΚΕΣ ΉΘΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ἀνέγνωσα χθὲς τὸ βράδυ ἓνα βιβλίον, τὸ ὁποῖον μετὰ διεσκέδασεν ἄρετὰς ὥρας ἐμὲ καὶ τὴν σύζυγόν μου.

Τὸ καλλίτερον μέτρον γιὰ τὴν ἀξία ἐνὸς βιβλίου τὸ κρίσκεις ὅταν τὸ διαβάξῃς καὶ τὸ ἀπολαμβάνῃς σὺ ὁ ἴδιος, ὡς ἐκεῖνοι ποὺ οὐκ ἀκούουν. Εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἓνα βιβλίον χάνει. Πρῶτα-πρῶτα αὐτὸς ποὺ τὸ διαβάξῃ δυνατὰ χάνει μέρος τῆς αἰσίας του, ἐπειδὴ διαμοιράζεται ἢ προσοχὴν του εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν κατανόησιν. Δεύτερον, ἐκεῖνος ποὺ τὸ ἀκούει, τὸ αἰσθάνεται τὸ βιβλίον, ὅχι τὸσον, ὅσον τὸ ἐρμηνεύει τὸ μάτι του, ἀλλ' ὅσον τὸ ἐρμηνεύει μία ὅπως-ὅπως ἑξὲν ἀνάγνωσις. **Ν.Ρ.Ε. Κωλ. 4. 25**

Καὶ ὁμῶς, τὰ διηγήματα τὰ μικρά, τὰ ὁποῖα ἐδιάβασα χθὲς, τῆς «Θρακικῆς Ἠθογραφίας» τοῦ κ. Πολυδωροῦ Παπαχριστοδούλου, τῆς ἀηλαιοῦσας περὰ-πέρα. Ἐγελάσαμε μετὰ τὴν καρδίαν μας καὶ πετάξαμε γιὰ λίγες στιγμὰς τὰς Θρακικὰς χωρὰς καὶ τὰς ἑσπερίαν, ἂν καὶ ποτὲ μας δὲν ἐπισκεψόμεθα τὰ μαρτυρικὰ ἐκεῖνα Ἑλληνικὰ μέρη. Αὐτὴ ἡ ἀπόλαυσις ἀπὸ μιᾶς ἀνάγνωσις διηγημάτων, ποὺ περιστρέφονται γύρω στὰς ἀσχολίας, τοὺς πόθους, τὰ ὄνειρα καὶ τὴν ἰδεολογίαν τῶν χωριανῶν, ὅπως τὰ παρέστησεν ὡς τὸν ἀντικείμενον, πραγματικὰ, χωρὶς ἐπιτήδευσις καὶ χωρὶς σχολαστικὴ γνωστικὴ παραπλάνησις ὁ συγγραφεὺς, μὰς ἀπέδειξε γιὰ μιὰ ἄλλη φορὰ, ὅτι τὰ διηγήματα ἔχουν τὸν προορισμὸν τοὺς καὶ εἶναι ἀληθινὰ ἓνα ἀπὸ τὰ μεγάλα μέρη ποὺ ἀπαρτίζουν τὴν φιλολογία ἐνὸς ἔθνους.

1925
Οἱ Θρακικῆς Ἠθογραφίαι δὲν εἶναι μόνον Θρακικῆς, ἀλλ' ἀνθρώπινες, Ἑλληνικῆς καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ἓνα βιβλίον ποὺ μπορεῖ νὰ στολίσῃ τὴν βιβλιοθήκην κάθε Ἑλλήνος καὶ ὡς διήγημα καὶ ὡς ἀνάμνησις τῶν τοπικῶν ιδιοτήτων τῆς πολυδασιμένης ἐκείνης χώρας.

Ο ΓΙΑΝΝΙΚΟΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΑΙ "ΘΡΑΚΙΚΕΣ ΕΠΟΤΡΑΦΕΣ",

ΠΡΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Τὸν ἐγγώρισα πρώτη φορά στὴν Φιλιππούπολι. Κατόπιν στὰς Ἀθήνας. Μικρόσωμος μὲ γαλανὰ μάτια καὶ μὲ σγουρὰ μαλλιά, ποῦ τοῦ προσέδιδαν μιὰ κουκλίστικη μορφὴ. Ἦταν πάντα ἀνήσυχος, μὰ καὶ γελαστός, εἰς ἀντίθεσι μὲ τὸν ἄλλο ἀδελφὸ τοῦ, τὸν Περικλῆ, ποῦ ἔτρεφε ὑπογένειον ξανθό, σημεῖον πολλῆς σοβαρότητος διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καὶ ἡσχολεῖτο μὲ τὴν ποίησι, καὶ τὴν φιλολογοίαν. Ἀπὸ ὅλους τοὺς γνωστοὺς καὶ φίλους, εἶνε ἀλήθεια, πὼς κατένας μας δὲν μπόρεσε νὰ διακρίνῃ στὸν μικρὸν Πολύδωρον, τίποτε περισσότερο ἀπὸ ἓνα κοινὸ καὶ ὁμορφὸ παιδί, ποῦ καὶ αὐτὸ σὰν τὸν ἀδελφὸ τοῦ θὰ ἐγενόντανε πούθενά δάσκαλος, γιατί καὶ τὰ δύο ἀδέλφια ἐσπούδασαν φιλολογοίαν, ὅταν ἄφησαν τὴν πατρίδα των, τὲς Σαράντα Ἐκκλησιές.

Καὶ ὅμως ἀπὸ τὸν μικρὸ καὶ ἀγνωστὸ Πολύδωρο, ποῦ ἀφιέρωσε τὴ ζωὴ του στὰ γράμματα καὶ ἰδιαίτερα στὴν μελέτη τῆς λαογραφίας καὶ τῆς δημοτικῆς μας ποιήσεως, ἐβγήκε σήμερα ὁ δυνατὸς διηγηματογράφος. Μιὰ μέρα ἓνας φίλος μου ποῦ ἦλθε ἀπὸ τὰς Ἀθήνας μοῦ εἶπε πὼς ὁ συμπατριώτης μου Πολύδωρος Παπαχριστοδοῦλου ἐξέδωκε θρακικὰ διηγήματα, ποῦ ἔκαμαν θόρυβο εἰς τὰς Ἀθήνας. Προσέπαθον νὰ τὰ εὔρω. Τρεῖς μικροὶ καὶ ὁμορφοὶ τόμοι. Τοὺς ἐδιάβασα ἀχόρταγα. Καὶ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀμφέβαλα γιὰ τὸν συγγραφέα. Μὰ ὅταν ξαναπρόσεξα τὸ ὄνομά του στὸν τίτλο, ἐπάνω στοὺς τρεῖς τόμους, καὶ ξαναδιάβασα τὰ διηγήματά του ἐπίσθηκα ὅτι ἔγινε τὸ θαῦμα. Ἀπὸ τὸ μικρὸ ἐκεῖνο καὶ ἀγνωστὸ παιδί ἐβγήκεν ὁ μεγάλος καὶ δυνατὸς διη-

γηματογράφος. Στὲς θρακικὰς ἡθογραφίας του, ὅπως ὠνόμαζε τὰ θρακικὰ διηγήματα τοῦ ὁ κ. Πολύδωρος Παπαχριστοδοῦλου, αἰσθάνεται κανεὶς νὰ ζωντανεύῃ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ὁλοκληροῦς ἢ θράκη, μὲ τὰ ἥθη τῆς, τοὺς πόρους τῆς, τὰς χαρὰς τῆς. Ἡ γλώσσα του μὲ τὴν ὁποίαν πολλὰς φορές ρεαλιστικὰ περιγράφει τὰς ἀλήθειαι ποῦ θέλει νὰ εἰπῇ, εἶνε τόσο ζωντανὴ καὶ τόσο φυσικὴ ποῦ νομίζεις κανεὶς ὅτι ἀκούει τὴν θρακικὴ διάλεκτο μὲ ὅλες τὰς ἀποχρώσεις τῆς. τὰς ἰδιότυπας φράσεις τῆς καὶ τὰς τούρκικας ἐδώ κι' ἐκεῖ λέξεις τῆς.

Τὰ γεγονότα καὶ τὰ παραμῦθια ποῦ ὁ συγγραφεὺς ἀντελήφθηκε μόνος του ἢ ποῦ ἄκουσε ἀπὸ μικροῦ νὰ διηγούνται στὴν πατρίδα του, τὰ ἐκτένισε, τὰ ἐδούλεψε, τὰ ἔδωσε τὴν ποιὸ φανταχτερὰ των μορφὴ, ἔτσι ποῦ ὅταν τὰ διαβάξῃ σήμερα κανεὶς ποῦ γεννήθηκε ἢ διέμενε ἐκεῖ νομίζει πὼς μεταφέρεται στὸν εὐλογημένο ἐκεῖνο τόπο, πὼς ζῇ μέσα στὰ ἀρχοντικὰ σπήτια του, τὰ γέρικα ἀπὸ καιρὸ καὶ ἀπὸ εὐτυχημένους μέρες πὼς ἀκούει τὴν Μαργαρίτῃ τὸν Θανάσιδ νὰ μιλοῦν μὲ τὴν δική τους τοπικὴ συνήθεια τῆς συγκοπῆς τῶν λέξεων καὶ πὼς ἀκούει τὰς ἄλλας ἀφελεῖς ἐκεῖνες διηγήσεις, ποῦ ἦταν τόσο ζωντανὲς στὴν χαμένη μας Θράκη.

Καὶ μὲν πατρίδα! μὲ τὰ χλωρὰ σου βουνὰ, μὲ τὰ πολύχρωμα λουλούδια σου, μὲ τὰ ὠραῖα χωριουδάκια σου, μὲ τὰ ἀφθονὰ φρούτα σου, μὲ τὰ ἀτελείωτα ποιμνία σου μὲ τὰς χαρὰς σου καὶ μὲ τὰς συγκινήσεις ποῦ σκόρπιζες στὴν ψυχὴ τῶν κατοίκων σου καὶ τοὺς ἔκαμνες νὰ νοιώθουν τὴν ζωὴ εὐτυχισμένη καὶ χαρούμενη, δὲν ὑπάρχεις πειά. Ὁ ἐχθρὸς σὲ πατεῖ.

Μὰ ἂν δὲν ὑπάρχει ἡ Θράκη στὴν ἑλληνικὴ τῆς πραγματικότητά, ὅπως ἦταν στὸν παλὸν καιρὸ, ὑπάρχει ὅμως στὴν ἀναπαράστασί τῆς, ὁλοκληρῇ καὶ ὁλοκίνητῃ, μέσα στὰ διηγήματα τοῦ ἐπαξίου παιδιοῦ τῆς τοῦ Πολυδώρου Παπαχριστοδοῦλου.

Ἡ Θράκη ὑπερήφανη τὸν παρουσιάζει εἰς τὸ Πάνθεον τῶν Λογοτεχνῶν τῆς καὶ τὰ γράμματα περιμένουν τὴν ὀριστικὴν τοῦ ἀπόδοσι καὶ τὴν ὁλοκληρωτικὴν τοῦ ἐξέλξει γιὰ νὰ τοῦ κάμουν τὴν τελικὴ τους κρῖσι.

ΠΕΤΡΟΣ ΑΞΙΩΤΙΑΝΣ

"Επιμνημόνιον" Γιορτίνης 27 Σεπ. 1927